

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα : Συγκεφαλαιωτική έκθεση για τη σύνοδο της ολομέλειας¹
- Βρυξέλλες, 6 και 7 Φεβρουαρίου 2003

I. ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

1. Παρουσίαση του σχεδίου των Τίτλων I, II και III (άρθρα 1 έως 16) του Συντάγματος

Ο Πρόεδρος, εξ ονόματος του Προεδρείου, παρουσίασε το σχέδιο κειμένου για τα 16 πρώτα άρθρα του Συντάγματος, διευκρινίζοντας ότι πρόκειται για πρόταση επί της οποίας μπορούν τα μέλη της Σύμβασης να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, καθώς και τις προτάσεις τους για τροποποιήσεις.

Η ολομέλεια της 27ης και 28ης Φεβρουαρίου θα είναι αφιερωμένη στη συζήτηση για το εν λόγω σχέδιο άρθρων. Προκειμένου να διαρθρωθεί η συζήτηση αυτή, καλούνται τα μέλη της Συνέλευσης να διαβιβάσουν στη Γραμματεία τις αρχικές τους προτάσεις τροποποίησης μέχρι τη Δευτέρα 17 Φεβρουαρίου, προκειμένου να μπορέσει το Προεδρείο να λάβει γνώση των προτάσεων αυτών, να τις συνδυάσει και να τις συστηματοποιήσει.

Διευκρινίστηκε ότι όλες οι προτάσεις τροπολογιών θα καταστούν διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Συνέλευσης και θα παρουσιαστούν κατά τρόπο ώστε να διευκολυνθεί η συγκριτική τους εξέταση.

---

¹ Τα πλήρη πρακτικά της συνόδου της ολομέλειας περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα : <http://european-convention.eu.int>.

2. Η κοινωνική Ευρώπη

- συζήτηση σχετικά με την έκθεση της Ομάδας XI που προεδρεύεται από τον κ. Κατηφόρη (έγγρ. CONV 516/03)

ι. Παρουσίαση της έκθεσης του κ. Κατηφόρη

Ο κ. Κατηφόρης υπενθύμισε τη σπουδαιότητα του συζητούμενου θέματος. Το θέμα είναι ιδιαίτερης σημασίας για την Ευρώπη, η οποία μπορεί να είναι υπερήφανη για τα επιτεύγματά της στον τομέα αυτό. Τα θέματα της εντολής της Ομάδας εργασίας υπάγονται σε τρεις μεγάλες κατηγορίες : αξίες και στόχοι· η ανάθεση αρμοδιοτήτων· μέσα και διαδικασίες.

Σχετικά με τις αξίες, η Ομάδα έχει δεχτεί την ανάγκη να είναι συνοπτικά και περιεκτικά τα άρθρα στη Συνταγματική Συνθήκη. Η Ομάδα σε ορισμένες περιπτώσεις, συνάντησε δυσκολίες για την κατάταξη ορισμένων ιδεών στις αξίες ή στους στόχους. Υποβλήθηκαν πολλές προτάσεις, αλλά η Ομάδα κατέληξε στο ότι το κείμενο για τις αξίες πρέπει να περιλαμβάνει την κοινωνική δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα, ειδικότερα δε την ισότητα μεταξύ των δύο φύλων. Ως προς τους στόχους, η Ομάδα συμφώνησε, μετά από πολλές συζητήσεις, να εισηγηθεί να συμπεριληφθεί η αναφορά στην «πλήρη απασχόληση». Επετεύχθη επίσης συναίνεση στο να συμπεριληφθεί αναφορά στην προώθηση υψηλού επιπέδου κοινωνικής προστασίας. Προτάθηκε μεγάλος αριθμός άλλων πιθανών στόχων. Το ζήτημα κατά πόσον η ιδέα μιας Κοινωνικής Ευρώπης ενδέχεται να λάβει σαφέστερη μορφή με τον ορισμό της συνολικής αντίληψης του «Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Προτύπου» τέθηκε μεν, αλλά δεν υιοθετήθηκε από την Ομάδα.

Ως προς το θέμα των αρμοδιοτήτων, η Ομάδα κατέληξε στο ότι, γενικά, επαρκούν οι ισχύουσες αρμοδιότητες, αλλά ορισμένες από αυτές χρειάζεται να διασαφηνιστούν περισσότερο, προκειμένου να μπορούν να ασκούνται πληρέστερα. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τον τομέα της δημόσιας υγείας. Επιπλέον, η Ομάδα δέχτηκε το επιχείρημα να ενισχυθεί κάπως η νομική βάση, γεγονός που θα επιτρέψει την έκδοση νομοθεσίας στον τομέα των κοινωφελών υπηρεσιών.

Ως προς το θέμα των διαδικασιών, η Ομάδα εξέφρασε ευρεία υποστήριξη, παρά κάποιες ισχυρές αντιρρήσεις από ορισμένους για την υπαγωγή της Ανοιχτής Μεθόδου Συντονισμού στη Συνθήκη. Εντούτοις, τονίστηκε ότι πρέπει να διατηρηθεί η ευελιξία της μεθόδου και ότι δεν πρέπει να υπονομεύει τις υπάρχουσες αρμοδιότητες της Ένωσης. Εξετάστηκε επίσης το ευαίσθητο θέμα της ειδικής πλειοψηφίας. Ενώ όλοι θα μπορούσαν να συμφωνήσουν να επαναληφθεί ο συμβιβασμός της Νίκαιας για το άρθρο 137, σημαντικός αριθμός μελών της Ομάδας θεωρεί ότι είναι σκόπιμη η περαιτέρω επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας στον κοινωνικό τομέα. Η Ομάδα υποστήριξε σθεναρά τη διατήρηση και ενίσχυση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων στις συλλογικές διαπραγματεύσεις, και τη δέουσα αναγνώριση της συμβολής της κοινωνίας των πολιτών στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής.

Ο κ. Κατηφόρης εξέφρασε την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η Ομάδα μπόρεσε να καταλήξει σε συναινετική άποψη ως προς πολλά θέματα, παρά τις διάφορες αρχικές θέσεις και απόψεις των μελών της. Όλοι υποστήριξαν την άποψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής.

ii. συζήτηση στην ολομέλεια

Η γενική προσέγγιση της έκθεσης έγινε ευνοϊκά δεκτή από τη Συνέλευση, η οποία άκουσε επιπλέον τις εισηγήσεις των αντιπροσώπων των κοινωνικών εταίρων, της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Συνέλευσης των Νέων.

Ένας μεγάλος αριθμός ομιλητών συμφώνησε ως προς την πρόταση της Ομάδας ότι η μέλλουσα Συνταγματική Συνθήκη θα πρέπει να αναφέρει στα πρώτα της άρθρα την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την κοινωνική δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη, την ισότητα, ειδικότερα δε την ισότητα μεταξύ των δύο φύλων.

Η συζήτηση κατέδειξε ευρεία υποστήριξη στις συστάσεις της Ομάδας εργασίας όσον αφορά τους στόχους : αναφέρθηκαν η πλήρης απασχόληση, η κοινωνική δικαιοσύνη, η κοινωνική ειρήνη, η αειφόρος ανάπτυξη, η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, η κοινωνική οικονομία της αγοράς, η ποιότητα της εργασίας, η δια βίου μάθηση, η κοινωνική ένταξη, η υψηλού βαθμού κοινωνική προστασία, η ισότητα μεταξύ των δύο φύλων, η μη επιβολή διακρίσεων με βάση την φυλετική ή την εθνοτική καταγωγή, τον θρησκευτικό ή γενετήσιο προσανατολισμό, την αναπηρία και την ηλικία, τα δικαιώματα του παιδιού, ένα υψηλό επίπεδο δημόσιας υγείας και αποτελεσματικές και υψηλής ποιότητας κοινωνικές και κοινωφελείς υπηρεσίες.

Όσον αφορά τις αρμοδιότητες, η συζήτηση στην ολομέλεια δεν έθεσε υπό αμφισβήτηση το συμπέρασμα της Ομάδας εργασίας σύμφωνα με το οποίο οι αρμοδιότητες στον κοινωνικό τομέα παραμένουν κοινές αρμοδιότητες μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών. Λίγα μέλη ζήτησαν να υπάρξει επαναφορά στις διατάξεις του σημερινού άρθρου 137 που εξαιρούν από τις αρμοδιότητες της Ένωσης τις αμοιβές, το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, το δικαίωμα της απεργίας και της ανταπεργίας (λοκ-άουτ).

Πολλά μέλη ζήτησαν επέκταση των σημερινών αρμοδιοτήτων της Ένωσης στον τομέα της δημόσιας υγείας (άρθρο 152) προκειμένου να καταπολεμηθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι κίνδυνοι επιδημιών και διασυννοριακής βιολογικής τρομοκρατίας.

Οι κοινωφελείς υπηρεσίες υπήρξαν συχνά στο επίκεντρο των παρεμβάσεων, με το ουσιαστικό ερώτημα κατά πόσον είναι σκόπιμο να τροποποιηθεί το σημερινό άρθρο 16 της συνθήκης προκειμένου να καταστεί αυθεντική νομική βάση που θα επιτρέπει τη θέσπιση πραγματικής νομοθεσίας της Ένωσης στον τομέα των κοινωφελών υπηρεσιών. Τα μέλη της Συνέλευσης παρέμειναν πολύ διχασμένα ως προς το θέμα αυτό, μολονότι ένας σημαντικός αριθμός από αυτά τάχθηκε υπέρ μιας τέτοιας λύσης.

Όσον αφορά την ανοιχτή μέθοδο συντονισμού, τα περισσότερα μέλη που έλαβαν το λόγο υποστήριξαν την καταχώρηση της μεθόδου αυτής στη συνθήκη προκειμένου να πλαισιωθεί καλύτερα και να καταστεί περισσότερο διαφανής και δημοκρατική χωρίς να απολέσει τις ιδιότητες που αφορούν κυρίως την ευελιξία της. Ωστόσο, ορισμένοι ομιλητές εξέφρασαν εν προκειμένω την αντίθεσή τους.

Η πρόταση της Ομάδας εργασίας να καταχωρηθούν στη συνθήκη οι διαδικασίες για τη διασφάλιση της συνοχής μεταξύ των οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών κατά το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έγινε ευρέως δεκτή. Εντούτοις, η συζήτηση δεν επέτρεψε να διαμορφωθεί συναίνεση όσον αφορά την τροποποίηση του σημερινού άρθρου 128 ΣΕΚ προκειμένου να καταργηθεί από αυτό η απαίτηση συμβατότητας των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση με τους γενικούς προσανατολισμούς οικονομικής πολιτικής.

Η δυσχερέστερη συζήτηση αφορούσε το θέμα της επέκτασης της ειδικής πλειοψηφίας στα θέματα για τα οποία απαιτείται σήμερα ομοφωνία. Πολλά μέλη υπενθύμισαν, εξάλλου, ότι ο ίδιος ο ορισμός της ειδικής πλειοψηφίας θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ειδικών συζητήσεων.

Πάρα πολλά μέλη της Συνέλευσης επιθυμούν τη μετάβαση στην ειδική πλειοψηφία και τη συναπόφαση, τουλάχιστον όπως διατυπώθηκε στη Νίκαια, αφήνοντας έτσι την ομοφωνία αποκλειστικά στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης και της κοινωνικής προστασίας των εργαζομένων. Πάρα πολλά μέλη της Συνέλευσης επιθυμούν επίσης να υπαχθούν στη συναπόφαση και την ειδική πλειοψηφία όλα τα θέματα που περιλαμβάνονται στα ισχύοντα άρθρα 13, 42 και 137 ΣΕΚ.

Ορισμένα, όμως, μέλη της Συνέλευσης υπογράμμισαν ότι η συνθήκη της Νίκαιας τέθηκε πρόσφατα σε ισχύ και ότι το πέραςμα στην πλειοψηφία είναι δυνατόν να γίνει, στο βαθμό που τα κράτη μέλη έχουν τη σχετική πρόθεση. Αυτά τα ίδια τα μέλη επιβεβαίωσαν ότι δεν προτίθενται να επανέλθουν στις διατάξεις που συμφωνήθηκαν στον τομέα αυτό στη Νίκαια.

Τέλος, η συζήτηση επιβεβαίωσε ότι οι κοινωνικοί εταίροι και η κοινωνία των πολιτών θα πρέπει να έχουν τη θέση τους στη μελλοντική συνταγματική συνθήκη.

iii) Συμπεράσματα

Στο τέλος της συζήτησης, ο Πρόεδρος διαπίστωσε ότι διαμορφώθηκε συναίνεση ως προς την κατοχύρωση στο Σύνταγμα των αρχών όπως η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, η κοινωνική δικαιοσύνη, η αλληλεγγύη και η ισότητα, ιδιαίτερα η ισότητα μεταξύ των δύο φύλων, η οποία, όπως υπογράμμισε, περιλαμβάνεται μεταξύ των στόχων που θα μπορούσαν να υπαχθούν στο άρθρο 3 της μελλοντικής συνταγματικής συνθήκης.

Ο Πρόεδρος διαπίστωσε επίσης ότι υπήρξε πολύ ευρεία υποστήριξη του στόχου της πλήρους απασχόλησης, μολοντί μπορεί να νοηθεί μόνον ως επιθυμητός στόχος, εν γνώσει του ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί πλήρως.

Ο Πρόεδρος σημείωσε ότι στο σχέδιο άρθρων που υποβλήθηκαν στη Συνέλευση, το Προεδρείο είχε ήδη λάβει υπόψη του όλα αυτά τα στοιχεία, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο.

Όσον αφορά τις αρμοδιότητες, ο Πρόεδρος διαπίστωσε ότι υπάρχει συναίνεση ως προς το ότι οι αρμοδιότητες σε κοινωνικά θέματα παραμένουν κοινές αρμοδιότητες μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών. Σχετικά με το άρθρο 137 το οποίο εξαιρεί από τις αρμοδιότητες της Ένωσης τις αμοιβές, το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, το δικαίωμα της απεργίας και το δικαίωμα της ανταπεργίας (λοκ-άουτ), ο Πρόεδρος διαπίστωσε ότι το θέμα αυτό δεν αποτέλεσε αντικείμενο πραγματικής συζήτησης και, συνεπώς, δεν είναι δυνατόν στο στάδιο αυτό να επανεξεταστούν οι εξαιρέσεις αυτές.

Ο Πρόεδρος σημείωσε ότι υπάρχει ένα αρκετό ισχυρό αίτημα εξ μέρους της Συνέλευσης να επαναδιατυπωθούν ελαφρώς οι σημερινές αρμοδιότητες της Ένωσης στον τομέα της δημόσιας υγείας (άρθρο 152). Η τροποποίηση αυτή θα έχει ως στόχο να καταπολεμηθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι κίνδυνοι επιδημιών και διασυννοριακής βιολογικής τρομοκρατίας. Ανακοίνωσε ότι το θέμα αυτό θα αποτελέσει αντικείμενο εξέτασης.

Όσον αφορά τις κοινωφελείς υπηρεσίες και το ερώτημα κατά πόσον είναι σκόπιμο να τροποποιηθεί το σημερινό άρθρο 16 της συνθήκης προκειμένου να καταστεί αυθεντική νομική βάση που να επιτρέπει τη θέσπιση νομοθεσίας της Ένωσης στον τομέα των κοινωφελών υπηρεσιών, ο Πρόεδρος σημείωσε ότι υπάρχει ισχυρό αίτημα στην κατεύθυνση αυτή. Διερωτήθηκε, ωστόσο, σχετικά με τις συγκεκριμένες συνέπειες μιας νέας διατύπωσης του άρθρου 16 και σχετικά με τον τύπο της νομοθεσίας που θα μπορούσε να προκύψει από μια νομική βάση. Ο Πρόεδρος διαπίστωσε ότι τα μέλη της Συνέλευσης παρέμειναν πολύ διχασμένα ως προς το θέμα αυτό, μολοντί ένας σημαντικός αριθμός τάχθηκε υπέρ της τροποποίησης του άρθρου 16, προκειμένου να καταστεί νομική βάση. Ο Πρόεδρος ανακοίνωσε ότι το Προεδρείο θα εξετάσει το θέμα αυτό.

Ο Πρόεδρος σημείωσε ότι η συζήτηση σχετικά με την ανοιχτή μέθοδο συντονισμού υπήρξε ζωντανή, επιβεβαιώνοντας, ωστόσο, το αίτημα των περισσότερων μελών της Συνέλευσης να καταχωρηθεί η μέθοδος αυτή στη συνθήκη, προκειμένου να λάβει σαφέστερη μορφή και να καταστεί περισσότερο διαφανής και δημοκρατική χωρίς να απολέσει τις ιδιότητες που προκύπτουν ιδίως από την ευελιξία της. Ωστόσο, δεδομένου ότι το πλεονέκτημα της μεθόδου είναι η ευελιξία της, ο Πρόεδρος διερωτήθηκε κατά πόσον πρέπει η μέθοδος να καθοριστεί λεπτομερέστερα, με κίνδυνο ακριβώς να απολέσει το εν λόγω πλεονέκτημα.

Ο Πρόεδρος επεσήμανε ότι έγινε ευνοϊκά δεκτή η πρόταση της Ομάδας εργασίας να καταχωρηθούν στη συνθήκη οι διαδικασίες για τη διασφάλιση της συνοχής μεταξύ των οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών, κατά το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Απέφερε ότι το θέμα αυτό υπάγεται στο δεύτερο τμήμα της μελλοντικής συνταγματικής συνθήκης.

Όσον αφορά το ζήτημα της επέκτασης της ειδικής πλειοψηφίας σε θέματα για τα οποία απαιτείται σήμερα ομοφωνία, ο Πρόεδρος επεσήμανε τη δυσκολία της συζήτησης και υπενθύμισε ότι πρόκειται για ζήτημα το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο δυσχερών διαπραγματεύσεων κατά τη Διακυβερνητική Διάσκεψη της Νίκαιας. Υπενθύμισε ότι η συνθήκη της Νίκαιας επιτρέπει αυτή τη μετάβαση στην πλειοψηφία κατόπιν ομόφωνης απόφασης του Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος σημείωσε ότι, ωστόσο, πολλά μέλη της Συνέλευσης επιθυμούν ήδη από τώρα τη μετάβαση στην ειδική πλειοψηφία και στη συναπόφαση, τουλάχιστον όπως έχει διατυπωθεί στη Νίκαια, αφήνοντας συνεπώς στην ομοφωνία αποκλειστικά τον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης και της κοινωνικής προστασίας των εργαζομένων, ενώ άλλα μέλη της Συνέλευσης, μεταξύ των οποίων ορισμένοι εκπρόσωποι κυβερνήσεων, αντιτάχθηκαν σε κάθε αλλαγή σε σχέση με το συμβιβασμό ο οποίος περιλαμβάνεται στη συνθήκη της Νίκαιας. Ο Πρόεδρος κατέληξε στο ότι πρέπει να μελετηθεί περαιτέρω το θέμα αυτό.

Τέλος, ο Πρόεδρος κατέληξε στο ότι οι κοινωνικοί εταίροι και η κοινωνία των πολιτών πρέπει να έχουν τη θέση τους στη μελλοντική συνταγματική συνθήκη, υπό τον τίτλο «δημοκρατικός βίος».

Ο Πρόεδρος ολοκλήρωσε διαπιστώνοντας ότι η συζήτηση επέτρεψε να σημειωθεί πρόοδος αλλά δεν οδήγησε αναγκαστικά σε λύσεις σχετικά με όλα τα σημεία. Δεδομένου ότι διάφορα από τα ερωτήματα είναι σχετικά με το δεύτερο τμήμα της μελλοντικής συνθήκης, η Συνέλευση θα επανέλθει σε αυτά σε μεταγενέστερο στάδιο.

3. Συζήτηση για την περιφερειακή και τοπική διάσταση (έγγρ. CONV 518/03)

Ι. Εισαγωγή στη συζήτηση

Ο Πρόεδρος υπογράμμισε τη σημασία της συζήτησης για την «περιφερειακή και τοπική διάσταση στην Ευρώπη», εάν ληφθεί υπόψη ότι σε ένα σύστημα 25 κρατών μελών, με 450 περίπου εκατομμύρια κατοίκους, η πολιτική δράση δεν μπορεί να είναι συγκεντρωτική και υπάρχει ανάγκη ενδιάμεσων φορέων. Υπενθύμισε τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζουν ήδη και θα διαδραματίζουν ακόμη περισσότερο αύριο οι περιφερειακές και τοπικές αρχές, ιδιαίτερα για την εφαρμογή ενός σημαντικού αριθμού πολιτικών της Ένωσης, και ιδιαίτερα των πολιτικών που αφορούν τη ζωή και τα καθημερινά μελήματα των Ευρωπαίων.

Ο Πρόεδρος σημείωσε ότι οι εκλεγμένοι περιφερειακοί και τοπικοί άρχοντες εκπροσωπούνται από τους Παρατηρητές της Επιτροπής των Περιφερειών που συμμετέχουν στις εργασίες της Συνέλευσης και συνοδεύονται στη σύνοδο αυτή από τον Πρόεδρό τους Sir Albert Bore. Παρακολούθησαν με προσοχή και από την αρχή τις εργασίες της Συνέλευσης, είτε μέσω της Επιτροπής των Περιφερειών, είτε μέσω των μεγάλων ευρωπαϊκών αντιπροσωπευτικών οργανώσεων : αυτό φαίνεται από το σημαντικό αριθμό συμβολών που κατατέθηκαν στο Φόρουμ, η ισχυρή συμμετοχή στις συνεδριάσεις της Ομάδας Επαφής που προεδρεύεται από την κα de Palacio, και κατόπιν από τον Αντιπρόεδρο κ. Jean-Luc Dehaene, καθώς και από τις συμβολές που υποβλήθηκαν από τα ίδια τα μέλη της Συνέλευσης.

Ο Πρόεδρος υπενθύμισε τις γνώμες που υιοθέτησε η Επιτροπή των Περιφερειών, ιδιαίτερα τη γνώμη του Λόρδου Tore, καθώς και τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που υιοθετήθηκαν κατόπιν των Εκθέσεων των κ.κ. Lamassoure και Napolitano και ανέφερε ότι όλες αυτές οι αναλύσεις και προτάσεις τέθηκαν υπόψιν του Προεδρείου το οποίο πρότεινε να γίνουν δεκτές προς εξέταση εκείνες που έχουν συνταγματικό χαρακτήρα και εξέφρασε την επιθυμία να ανοίξουν ορισμένα πεδία προβληματισμού (βλ. το έγγρ. CONV 518/03). Ο φάκελος συμπληρώθηκε από ένα έγγραφο (CONV 523/03), στο οποίο περιλαμβάνεται σύντομη περίληψη των εργασιών της Ομάδας Επαφής που συγκλήθηκε την προηγούμενη εβδομάδα από τον Αντιπρόεδρο κ. Dehaene. Στο εν λόγω έγγραφο επισυνάπτεται συνοπτικός πίνακας των προτάσεων που προέρχονται από περιφερειακά και τοπικά κυκλώματα, καθώς και από τα θεσμικά όργανα.

Τέλος, το ίδιο το Προεδρείο, στις προτάσεις για τα άρθρα 1 έως 16 οι οποίες υποβλήθηκαν στη Συνέλευση, εξέφρασε την επιθυμία ήδη από τώρα να ληφθεί υπόψη αυτή η πραγματικότητα της περιφερειακής και τοπικής διάστασης της Ένωσης.

ii. συζήτηση στην Ολομέλεια

Πολλά μέλη της Συνέλευσης υπενθύμισαν ότι συνιστά θεμελιώδη κανόνα η τήρηση του δικαιώματος των κρατών μελών να οργανώνουν τα ίδια τις εσωτερικές τους δομές. Πολλά επίσης μέλη της Συνέλευσης επέμειναν στην ανάγκη να τηρηθεί η ποικιλομορφία αυτών των εσωτερικών δομών που αποτελούν, εξάλλου, τον πλούτο της Ευρώπης. Ορισμένοι διευκρίνισαν επιπλέον ότι δεν είναι σκόπιμο να αντιπαραβάλλονται οι περιοχές προς τα κράτη και απέρριψαν κάθε ιδέα ομοιογενοποίησης στο επίπεδο αυτό.

Τα μέλη της Συνέλευσης, σε διάφορους τόνους, είτε σε περιφερειακό, είτε σε τοπικό επίπεδο, αναγνώρισαν ομόφωνα τη σημασία της περιφερειακής και τοπικής διάστασης στην Ευρώπη και διαμορφώθηκε ευρεία συναίνεση προκειμένου να καθιερωθεί η πραγματικότητα αυτή στα πρώτα άρθρα του Συντάγματος, όπως προτείνεται ιδίως στην έκθεση Napolitano του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Έγινε θετικά δεκτή η πρόταση του Προεδρείου να υπάρξει στο άρθρο 9.6 αναφορά στις περιφερειακές και τοπικές αρχές, μολονότι ορισμένοι επιθυμούν η αναφορά αυτή να μεσολαβήσει πιο πριν, ήδη από το πρώτο άρθρο του Συντάγματος. Ενώ διάφορα μέλη υπογράμμισαν ότι η διατύπωση που προτείνει το Προεδρείο είναι ορθή, ορισμένα άλλα πρότειναν να γίνουν περαιτέρω βήματα για την κατοχύρωση του σεβασμού της τοπικής αυτονομίας (ή της ελεύθερης διοίκησης σε τοπικό επίπεδο) εν προκειμένω αναφέρθηκε επίσης ο σεβασμός της δημοκρατίας σε τοπικό επίπεδο. Ορισμένοι από τους παρεμβαίνοντες πρότειναν επίσης να αναφέρεται στο Σύνταγμα ο Ευρωπαϊκός Χάρτης της Τοπικής Αυτονομίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, ή να επιτραπεί η προσχώρηση της Ένωσης στη σύμβαση αυτή.

Ορισμένα μέλη ζήτησαν, εξάλλου, να αναφέρεται επίσης το Σύνταγμα στην περιφερειακή ταυτότητα και /ή στην πολιτιστική και γλωσσική ποικιλομορφία, και μάλιστα στα δικαιώματα των μειονοτήτων.

Σημαντικός αριθμός μελών υπογράμμισε το ρόλο των περιφερειακών και τοπικών κυβερνήσεων ως προς την προσέγγιση της επικουρικότητας. Ορισμένοι υπογράμμισαν ότι η επικουρικότητα θα πρέπει επίσης να αφορά τα τοπικά και περιφερειακά επίπεδα και εξέφρασαν την επιθυμία να ληφθεί αυτό υπόψη κατά τη σύνταξη του πρωτοκόλλου για την επικουρικότητα.

Παρομοίως, η ιδέα σύμφωνα με την οποία πρέπει να ζητείται η γνώμη όσων πρόκειται να εφαρμόσουν ή να επιβάλλουν την εφαρμογή της νομοθεσίας ή των πολιτικών της Ένωσης κατά την προετοιμασία αυτών των ίδιων των νομοθεσιών ή πολιτικών, υποστηρίχθηκε ευρέως στα πλαίσια της Συνέλευσης, η οποία επιβεβαίωσε και μάλιστα ενίσχυσε τις προτάσεις που διατυπώθηκαν στην κατεύθυνση αυτή από τις ομάδες εργασίας «Επικουρικότητα» και «Απλούστευση», ιδιαίτερα όσον αφορά τη διαβούλευση *ex ante*.

Συνεπώς, υπήρξε συναίνεση ως προς την επιθυμία να μπορέσουν οι διαβουλευσεις με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης της Ένωσης, για τους τομείς που τους αφορούν, να συμπεριληφθούν με την κατάλληλη διατύπωση στον τίτλο VI του Συντάγματος όσον αφορά «το δημοκρατικό βίο της Ένωσης» και στο σύνολο των διατάξεων που αφορούν την επικουρικότητα. Τα μέλη τάσσονται ευνοϊκά ως προς το να μεσολαβεί η διαβούλευση αυτή σε πολύ πρώιμο στάδιο της επεξεργασίας και της εφαρμογής των νομοθεσιών και των προγραμμάτων της Ένωσης, και ορισμένοι διευκρίνισαν ότι η διαβούλευση πρέπει να αφορά όλα τα επίπεδα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών κοινοβουλίων, ιδίως μέσω των αντιπροσωπευτικών τους οργανώσεων. Στα πλαίσια αυτά, προτάθηκε επίσης οι νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής να αξιολογούν τα βάρη (μεταξύ άλλων και τα οικονομικά) που επιβάλλονται στην περιφερειακή διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση κατά τη μεταφορά τους.

Πολλά μέλη της Συνέλευσης τόνισαν τη σημασία του ρόλου της Επιτροπής των Περιφερειών για την εκπροσώπηση των επιπέδων περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ένωση. Ορισμένοι, ωστόσο, διερωτήθηκαν σχετικά με την εύρυθμη λειτουργία της.

Η πρόταση της Ομάδας εργασίας «Επικουρικότητα» να δώσει ένα ρόλο στην Επιτροπή των Περιφερειών στα πλαίσια του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης και να της αναγνωρίσει το δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο για παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας υποστηρίχθηκε ευρέως από τα μέλη της Συνέλευσης. Διάφοροι παρεμβαίνοντες τάχθηκαν εξάλλου υπέρ της απονομής στην Επιτροπή των Περιφερειών δικαιώματος προσφυγής για την υπεράσπιση των ιδίων της των προνομίων, ιδέα την οποία, ωστόσο, δεν συμμερίστηκαν όλα τα μέλη.

Το θέμα της σύνθεσης και της αντιπροσωπευτικότητας της Επιτροπής των Περιφερειών εξετάστηκε από πολλά μέλη. Ορισμένα διαπίστωσαν ότι υπάρχει μεγάλη δυσαναλογία στην απονομή εδρών (ορισμένες περιφέρειες έχουν π.χ. περισσότερο πληθυσμό, ή είναι μεγαλύτερες σε έδαφος από ορισμένα κράτη μέλη) και υπογράμμισαν ότι τα κράτη μέλη με λιγότερο πληθυσμό θα έχουν πρόσβαση στο Δικαστήριο, αντίθετα από τις περιοχές, ακόμη και αν είναι πολύ μεγάλες. Άλλα μέλη υπενθύμισαν ότι όλα τα διαφορετικά επίπεδα τοπικής αυτοδιοίκησης μιας και της ίδιας χώρας δεν διαθέτουν πάντα δίκαιη εκπροσώπηση στα πλαίσια της ίδιας αντιπροσωπίας, δεδομένου ότι η εκπροσώπηση ορισμένων επιπέδων είναι καθαρά υπολειμματική. Ορισμένα μέλη, τέλος, ζήτησαν να εκλέγονται εφεξής τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών και να μην ορίζονται πλέον από τις εθνικές αρχές. Άλλα μέλη της Συνέλευσης, ωστόσο, αντιτάχθηκαν σε κάθε τροποποίηση των σημερινών κανόνων που διέπουν τη σύνθεση της Επιτροπής των Περιφερειών.

Ένας ορισμένος αριθμός μελών φρονεί ότι τα θεσμικά όργανα τα οποία δεν ακολουθούν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών οφείλουν να δικαιολογούν την απόφασή τους, ενώ άλλα επιθυμούν να αλλάξει η ονομασία της Επιτροπής των Περιφερειών, ή ακόμα να αναβαθμιστεί σε θεσμικό όργανο. Αυτή η τελευταία πρόταση, συγκεκριμένα, δεν έγινε δεκτή από ένα ορισμένο αριθμό μελών της Συνέλευσης, οι οποίοι είχαν αντίθετη γνώμη.

Ένας ορισμένος αριθμός μελών της Συνέλευσης ενέκυψε με ενδιαφέρον στο ζήτημα των περιφερειών με νομοθετική αρμοδιότητα, αλλά άλλα μέλη αντιτάχθηκαν στο να γίνει διάκριση μεταξύ των διαφόρων τύπων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ή στο να δοθεί σε ορισμένους προνομιακό καθεστώς. Τέθηκε το ζήτημα μιας σαφέστερης διατύπωσης του άρθρου 203, που δίδει τη δυνατότητα διορισμού στο Συμβούλιο περιφερειακών Υπουργών. Άλλοι επιθυμούν να ενισχυθεί η θέση των περιφερειών, οι οποίες θα πρέπει να αποτελέσουν, για τις ευρωπαϊκές εκλογές, τη βασική εκλογική περιφέρεια στα κράτη μέλη και ζήτησαν τη δημιουργία ενός καθεστώτος «περιφέρειας εταίρου της Ένωσης», η οποία θα ανατίθεται από τα κράτη μέλη.

Ένας ορισμένος αριθμός μελών της Συνέλευσης υποστήριξε να ανατεθεί στις περιφέρειες με νομοθετική αρμοδιότητα το δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο, θεωρώντας ότι το δικαίωμα αυτό αποτελεί λογική συνέπεια των αρμοδιοτήτων που διαθέτουν οι περιφέρειες αυτές. Αναφέρθηκε συγκεκριμένα ότι το δικαίωμα αυτό θα μπορούσε να συνοδεύεται, ως αντίβαρο, από υποχρέωση πίστης προς το κράτος μέλος και την Ένωση. Ορισμένα μέλη θεωρούν ότι δεν είναι σκόπιμο να αφεθεί το ζήτημα αυτό στην ανάπτυξη της νομολογίας και υποστηρίζουν ότι θα αρκούσε μια ελαφριά τροποποίηση του άρθρου 230. 4 προς την κατεύθυνση μιας ορισμένης επέκτασης του δικαιώματος γενικής προσφυγής των φυσικών και νομικών προσώπων, όσον αφορά τις πράξεις γενικής ισχύος που τους αφορούν άμεσα. Άλλα μέλη θεωρούν προτιμότερο να μπορούν οι περιοχές να προσφεύγουν στο Δικαστήριο μόνον μέσω προσφυγής που θα κατατίθεται από την Επιτροπή των Περιφερειών, το αντίστοιχο κράτος μέλος ή ακόμη (σύμφωνα με ορισμένα μέλη) από το δεύτερο τμήμα ενός εθνικού Κοινοβουλίου.

Τέλος, διάφορα μέλη εκδήλωσαν την επιθυμία να προστεθεί ο στόχος της εδαφικής συνοχής στο στόχο της οικονομικής και κοινωνικής. Άλλα μέλη εξέφρασαν τις ανησυχίες τους όσον αφορά ορισμένα εδάφη, όπως οι εξόχως απόκεντρες περιοχές ή οι νησιωτικές περιοχές και επιθυμούν να διατηρηθούν ή ακόμη και να ενισχυθούν οι ισχύουσες διατάξεις, προστασίες και ειδικά καθεστώτα.

Ζητήθηκε, εξάλλου, πολλές φορές, να μπορούν οι περιοχές που βρίσκονται στα εσωτερικά σύνορα της Ένωσης να διαθέτουν ένα νομικό πλαίσιο με προορισμό να ευνοεί τη διασυνοριακή συνεργασία, η οποία συναντά ακόμη πολυάριθμα εμπόδια.

iii. συμπεράσματα

Ολοκληρώνοντας τη συζήτηση, ο Αντιπρόεδρος κ. Dehaene έκρινε ότι η συζήτηση αποδείχτηκε ιδιαίτερα χρήσιμη.

Σημείωσε την πολύ ευρεία συμφωνία που επετεύχθη στα πλαίσια της Συνέλευσης ως προς το να σέβεται η Ένωση την αρμοδιότητα κάθε κράτους μέλους να αποφασίζει για τις εσωτερικές του δομές και για την οργάνωση των δημόσιων εξουσιών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Διαπίστωσε την κοινή βούληση που εκδηλώθηκε στα πλαίσια της Συνέλευσης υπέρ του να αναφέρεται στα πρώτα άρθρα του Συντάγματος η πραγματικότητα της περιφερειακής και τοπικής διάστασης της Ένωσης.

Το ίδιο ισχύει και για τη διαβούλευση με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, η οποία θα πρέπει να συμπεριληφθεί στον τίτλο VI του Συντάγματος όσον αφορά το δημοκρατικό βίο της Ένωσης και στα πλαίσια του πρωτοκόλλου για την επικουρικότητα.

Ο Αντιπρόεδρος σημείωσε ότι ναι μεν οι προτάσεις που υποβλήθηκαν όσον αφορά την Επιτροπή των Περιφερειών υπήρξαν εν μέρει διαμφισβητούμενες, ο ρόλος όμως της ΕΤΠ στον τομέα της επικουρικότητας θεωρήθηκε σημαντικός.

Τέλος, δήλωσε ότι το Προεδρείο θα πρέπει να εξετάσει τα θέματα που αφορούν το δικαίωμα προσφυγής με βάση τις εισηγήσεις των μελών της Συνέλευσης.

4. Ανακοινώσεις του Προεδρείου

α) εντολή σε ομάδα εμπειρογνομόνων που ορίστηκαν από τις νομικές υπηρεσίες για το Τμήμα II

Ο Πρόεδρος ενημέρωσε την ολομέλεια, όπως είχε ήδη ανακοινωθεί το Δεκέμβριο, ότι το Προεδρείο συμφώνησε ότι, παράλληλα με τις εργασίες του για τη σύνταξη του σχεδίου του τμήματος I του Συντάγματος, πρέπει να προοδεύσουν οι εργασίες όσον αφορά την προσαρμογή των διατάξεων της ΣΕΚ και της ΣΕΕ οι οποίες προορίζονται να συμπεριληφθούν στο τμήμα II. Προς τούτο, η Γραμματεία της Συνέλευσης πραγματοποίησε προκαταρκτικές εργασίες, ενδεικτικά, εντοπίζοντας τις διατάξεις που θα παραμείνουν ως έχουν, τις διατάξεις που πρέπει να προσαρμοστούν σε τεχνικό επίπεδο σε συνάρτηση με τα συμπεράσματα στα οποία έχει ήδη καταλήξει η Συνέλευση, τις διατάξεις που πρέπει να τροποποιηθούν επί της ουσίας και τις διατάξεις που πρέπει να διαγραφούν ή που έχουν πέσει σε αχρησία. Ενώ το Προεδρείο επιφυλάχθηκε να συντάξει, με την υποστήριξη της Γραμματείας, τις διατάξεις που υπάγονται στην τρίτη κατηγορία, συμφώνησε να αναθέσει σε ομάδα νομικών διορισμένη από τις νομικές υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, την εντολή να διατυπωθούν οριστικά οι διατάξεις που εμπίπτουν στη δεύτερη και την τέταρτη κατηγορία, ιδιαίτερα προκειμένου να προσαρμοστούν οι διατάξεις του Τμήματος II σε συνάρτηση με τις συστάσεις της ομάδας εργασίας «Απλούστευση», οι οποίες είχαν εγκριθεί από την ολομέλεια.

Οι νομικοί αυτοί είχαν λάβει μια πολύ συγκεκριμένη και περιορισμένη εντολή και θα υποβάλουν τα αποτελέσματα των εργασιών τους στο Προεδρείο το οποίο, κατόπιν αξιολόγησης, θα μπορούσε να τα ενσωματώσει στο σχέδιο Συντάγματος. Η εντολή διανεμήθηκε στο έγγραφο CONV 529/03.

β) Κύκλος συζητήσεων για το Δικαστήριο

Ο Πρόεδρος υπενθύμισε ότι κατά τη σύνοδο του Ιανουαρίου φάνηκε η ανάγκη να συσταθεί «κύκλος συζητήσεων» για τη λειτουργία του Δικαστηρίου. Ο κ. Vitorino είχε εντωμεταξύ δεχτεί να δραστηριοποιήσει τον κύκλο αυτό, και το Προεδρείο είχε ορίσει το πλαίσιο εργασιών του, το οποίο διανεμήθηκε στο έγγραφο CONV 543/03. Η σύνθεση του κύκλου αυτού θα είναι πιο ολιγάριθμη από εκείνη των ομάδων εργασίας και τα μέλη του καλό θα ήταν να μπορούν να παράσχουν ειδικές γνώσεις και πείρα, έτσι ώστε ο κύκλος να λειτουργήσει αποτελεσματικά και να καταλήξει γρήγορα σε συμπεράσματα. Καλούνται τα μέρη να ανακοινώσουν στη Γραμματεία τα ονόματα των μελών της Συνέλευσης που ενδεχομένως θα συμμετάσχουν στο κύκλο αυτό.

Σύνοδος της ολομέλειας, Πέμπτη 6 και Τρίτη 7 Φεβρουαρίου 2003

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΜΙΛΗΤΩΝ
σύμφωνα με τη σειρά που έλαβαν το λόγο

Πέμπτη 6 Φεβρουαρίου

1. Παρουσίαση από τον κ. Κατηφόρη της έκθεσης της Ομάδας εργασίας XI «Κοινωνική Ευρώπη» (έγγρ. CONV 516/03)

κα Anne VAN LANCKER - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Jurgen MEYER - Γερμανία (Κοινοβούλιο)
κ. Gijs de VRIES - Κάτω Χώρες (Κυβέρνηση)
Ben FAYOT - Λουξεμβούργο (Κοινοβούλιο)
κ. David O'SULLIVAN - (Επιτροπή)
κ. Aloiz PETERLE - Σλοβενία (Κοινοβούλιο)
κ. Dick ROCHE - Ιρλανδία (Κυβέρνηση)
κ. Timothy KIRKHOPE - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Jacques FLOCH - Γαλλία (Κοινοβούλιο)
κ. Hannes FARNLEITNER - Αυστρία (Κυβέρνηση)
κ. Alberto COSTA - Πορτογαλία (Κοινοβούλιο)
κ. Emilio GABAGLIO - Κοινωνικοί εταίροι
κ. Georges JACOBS - Κοινωνικοί εταίροι
κ. Jan KOHOUT - Τσεχία (Κυβέρνηση)
κ. Joachim WUERMEILING - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Peter HAIN - Ηνωμένο Βασίλειο (Κυβέρνηση)
κα Pervenche BERES - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Michel BARNIER - Επιτροπή
(Μπλε κάρτες : *The Earl of Stockton, Thorning-Schmidt, Pieters*)
κ. Josep BORRELL - Ισπανία (Κοινοβούλιο)
κ. Hans Martin BURY - Γερμανία (Κυβέρνηση)
κα Marie NAGY - Βέλγιο (Κοινοβούλιο)
κ. Dimitrij RUPEL - Σλοβενία (Κυβέρνηση)
κ. Elmar BROK - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κα Maria Eduarda AZEVEDO - Πορτογαλία (Κοινοβούλιο)
κα Sylvia-Yvonne KAUFMANN - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Jozef OLEKSY - Πολωνία (Κοινοβούλιο)
κα Piia-Noora KAUPPI (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο)
κ. John BRUTON - Ιρλανδία (Κοινοβούλιο)
κ. Vytenis ANDRIUKAITIS - Λιθουανία (Κοινοβούλιο)
κ. Pål VASTAGH - Ουγγαρία (Κοινοβούλιο)
κ. Jelko KACIN - Σλοβενία (Κοινοβούλιο)
κ. Filadelfio BASILE - Ιταλία (Κοινοβούλιο)
κ. Caspar EINEM - Αυστρία (Κοινοβούλιο)
κα Danuta HÜBNER - Πολωνία (Κυβέρνηση)
κ. Henrik DAM KRISTENSEN - Δανία (Κοινοβούλιο)
κ. Johannes VOGGENHUBER - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κα Hildegard PUWAK - Ρουμανία (Κυβέρνηση)
κα Cristiana MUSCARDINI - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Per DALGAARD - Δανία (Κοινοβούλιο)
κα Liene LIEPINA - Λετονία (Κοινοβούλιο)

κα Μαριέττα ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ - Ελλάδα (Κοινοβούλιο)
κ. Alfonso DASTIS - Ισπανία (Κυβέρνηση)
κ. Sören LEKBERG - Σουηδία (Κοινοβούλιο)
κ. Pierre CHEVALIER - Βέλγιο (Κυβέρνηση)
κα Lena HJELM- WALLÉN - Σουηδία (Κυβέρνηση)
κ. Adrian SEVERIN - Ρουμανία (Κοινοβούλιο)
κα Pascale ANDREANI - Γαλλία (Κυβέρνηση)
κα Androula VASSILIOU - Κύπρος (Κοινοβούλιο)
κ. Roger BRIESCH - Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
(Μπλε κάρτες : *Fayot, Mendez de Vigo, Borrell, MacCormick*)

Παρασκευή 7 Φεβρουαρίου 2003

1. Συνέχιση της συζήτησης για την «Κοινωνική Ευρώπη»

κ. Esko HELLE - Φινλανδία (Κοινοβούλιο)
κ. Ingvar SVENSSON - Σουηδία (Κοινοβούλιο)
κ. Robert ZILE - Λετονία (Κυβέρνηση)
κ. Jan ZAHRADIL - Τσεχία (Κοινοβούλιο)
κ. Ernani LOPES - Πορτογαλία (Κυβέρνηση)
κ. João CRAVINHO - Κοινωνικοί εταίροι
κ. Giacomo FILIBECK - Συνέλευση των νέων
(Μπλε κάρτες : *Speroni, Dybkjaer, Hain, Heathcoat-Amory, van Lancker, Bruton*)
κ. Γεώργιος ΚΑΤΗΦΟΡΗΣ - Ελλάδα (Κυβέρνηση)

3. Η περιφερειακή και τοπική διάσταση (έγγρ. CONV 518/03)

κα Linda McAVAN - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Dick ROCHE - Ιρλανδία (Κυβέρνηση)
κ. Michel BARNIER - Επιτροπή
Jozsef SZAJER - Ουγγαρία (Κοινοβούλιο)
κα MAIJ-WEGGEN - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Alberto COSTA - Πορτογαλία (Κοινοβούλιο)
κα Gisela STUART - Ηνωμένο Βασίλειο (Κοινοβούλιο)
κ. Edmund WITTBRODT - Πολωνία (Κοινοβούλιο)
κ. Alain LAMASSOURE - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κα Teija TIILIKAINEN - Φινλανδία (Κυβέρνηση)
κ. Iñigo MENDEZ DE VIGO - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Gerhard TUSEK - Αυστρία (Κυβέρνηση)
κ. Antonio TAJANI - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κα Pascale ANDREANI - Γαλλία (Κυβέρνηση)
κα Cristiana MUSCARDINI - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Hans Martin BURY - Γερμανία (Κυβέρνηση)
κ. Luis MARINHO - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Erwin TEUFEL - Γερμανία (Κοινοβούλιο)
κ. Matti VANHANEN - Φινλανδία (Κοινοβούλιο)
κ. Elmar BROK - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Göran LENNMARKER - Σουηδία (Κοινοβούλιο)
κ. Peter HAIN - Ηνωμένο Βασίλειο (Κυβέρνηση)
(Μπλε κάρτα : *Azevedo*)

κα Maria BERGER - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Kimmo KILJUNEN - Φινλανδία (Κοινοβούλιο)
κ. Andrew DUFF - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Caspar EINEM - Αυστρία (Κοινοβούλιο)
κ. Neli MacCORMICK - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Josef CHABERT - Επιτροπή των Περιφερειών
κ. Hubert HAENEL - Γαλλία (Κοινοβούλιο)
κ. Alfonso DASTIS - Ισπανία (Κυβέρνηση)
κ. Jürgen MEYER - Γερμανία (Κοινοβούλιο)
κ. Patrick DEWAELE - Επιτροπή των Περιφερειών
κα Marie NAGY - Βέλγιο (Κοινοβούλιο)
κ. Sören LEKBERG - Σουηδία (Κοινοβούλιο)
κ. Carlos CARNERO - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
κ. Reinhard BÖSCH - Αυστρία (Κοινοβούλιο)
κ. Galliasco SPERONI - Ιταλία (Κυβέρνηση)
κα Pervenche BERÈS - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Lord MACLENNAN - Ηνωμένο Βασίλειο (Κοινοβούλιο)
κ. Ernani LOPES - Πορτογαλία (Κυβέρνηση)
κ. Pierre CHEVALIER - Βέλγιο (Κυβέρνηση)
κ. Manfred DAKA.YER - Επιτροπή των Περιφερειών
κα Claude du GRANDRUT - Επιτροπή των Περιφερειών
κα Eva-Riitta SIITONEN - Επιτροπή των Περιφερειών
κ. Jean-Luc DEHAENE, Αντιπρόεδρος
